

ຜລົງການຂອງ ພສ.ຕຮ.ລະຫວ່າງຄຣີ ພລັດ

การศึกษาค่าการเปลี่ยนไปของสารตั้งต้นไปเป็นผลิตภัณฑ์ (Conversion) และค่าความ
เหนี่ยวนำไฟฟ้า (Electrical Conductivity) จากปฏิกิริยาสบปอนนิพิเศษของ
เอทิลอะซีเทตและโซเดียมไฮดรอกไซด์ ในเครื่องปฏิกรณ์เคมีแบบต่อเนื่อง

บทคัดย่อ

โครงการนี้เป็นการศึกษาค่า Conversion และ Electrical Conductivity จากปฏิกิริยา Saponification ของ Ethyl acetate (EtOAc) และ Sodium hydroxide (NaOH) ใน Continuous Stirred Tank Reactor ซึ่ง เป็นการศึกษาของระบบที่อุณหภูมิคงที่ (Isothermal system) ที่ 30 °C, ความเร็วของไบโวน มีค่า 200 rpm และปริมาตรของสารใน Reactor เท่ากับ 1,500 cm³ โดยใช้อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc เท่ากับ 1:1, 1:1.5 และ 1:2 สำหรับอัตราส่วนความเข้มข้นของ NAOH:EtOAc เท่ากับ 1:1 ใช้อัตราการไหล เท่ากับ 30:30, 40:40, 50:50 และ 60:60 cm³/min เมื่อระบบเข้าสู่ steady-state ค่า conversion เท่ากับ 0.64, 0.46, 0.3 และ 0.22 ตามลำดับ และค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้า(Electrical conductivity) เท่ากับ 8.14, 6.47, 5.73 และ 3.2 μS/cm ตามลำดับ และสำหรับอัตราส่วนความเข้มข้นของ NAOH:EtOAc เท่ากับ 1:1.5 ใช้อัตราการไหลเท่ากับ 20:30, 30:45, 40:60 และ 50:75 cm³/min เมื่อระบบเข้าสู่ steady-state ค่า conversion เท่ากับ 0.63, 0.58, 0.38 และ 0.25 ตามลำดับ และค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้า (Electrical conductivity) เท่ากับ 7.85, 5.86, 5.27 และ 3.96 μS/cm ตามลำดับ และอัตราส่วนความเข้มข้นของ NAOH:EtOAc เท่ากับ 1:2 ใช้อัตราการไหลเท่ากับ 10:20, 20:40 และ 30:60 cm³/min เมื่อระบบเข้าสู่ steady-state ค่า conversion เท่ากับ 0.697, 0.485 และ 0.363 ตามลำดับ และค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้า (Electrical conductivity) เท่ากับ 8.33, 7.42 และ 5.23 μS/cm ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 3 อัตราส่วนการไหลของสารที่ทำปฏิกิริยาระหว่าง NAOH:EtOAc ที่ 1:1, 1:1.5 และ 1:2 แปรผกผันกับค่า conversion รวมทั้งยัง แปรผกผันกับค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้า อีกด้วย และเมื่อพิจารณาค่า conversion กับความหนืดยาน้ำไฟฟ้า เมื่อระบบเข้าสู่ steady-state พบร่วมค่า conversion แปรผันตรงกับค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้า

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หน้าอ้อมนำ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
บทที่ 1 บทนำและวัสดุประสงค์	
1.1 บทนำ	1
1.2 วัสดุประสงค์	1
1.3 ขอบเขตการศึกษา	1
บทที่ 2 ปฏิทัศน์วรรณกรรม	
2.1 Continuous Stirred Tank Reactor: CSTR	2
2.2 ปฏิกิริยาสปอนนิฟิเคชัน (Saponification Reaction)	3
2.3 เอทิลอะซีเทต (Ethyl acetate)	4
2.4 โซเดียมไฮดรอไซด์ (Sodium hydroxide)	5
2.5 โซเดียมอะซีเตท (Sodium acetate)	6
2.6 เอทานอล (Ethyl alcohol)	7
บทที่ 3 วิธีการดำเนินโครงการ	
3.1 อุปกรณ์และสารเคมีที่ใช้ในการทดลอง	8
3.2 การเตรียมสารละลาย	10
3.3 ขั้นตอนการทดลอง	11
บทที่ 4 ผลการทดลองและวิเคราะห์ผลการทดลอง	
4.1 ผลการทดลองของปฏิกิริยาสปอนนิฟิเคชันระหว่าง conversion กับ time	12
4.2 ผลการทดลองของปฏิกิริยาสปอนนิฟิเคชันระหว่าง electrical conductivity กับ time	15
4.3 ผลการทดลองระหว่าง conversion กับ electrical conductivity	18

สารบัญ(ต่อ)

เรื่อง

หน้า

บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

    บทสรุป 21

    ข้อเสนอแนะ 21

เอกสารอ้างอิง 22

ภาคผนวก

    ภาคผนวก ก ตารางแสดงผลการทดลอง 23

    ภาคผนวก ข ตัวอย่างการคำนวณ 28

สารบัญตาราง

รูปที่	หน้า
บทที่ 2	
รูปที่ 1 Continuous Stirred Tank Reactor	2
รูปที่ 2 โครงสร้างไม้เลกุลของเอกhilokaซีເທດ	4
รูปที่ 3 โครงสร้างไม้เลกุลของໂຮຕີຍມໄເຄດວອກໄຫດ໌	5
รูปที่ 4 โครงสร้างไม้เลกุลของໂຮຕີຍມອະຫຼືເທດ	6
รูปที่ 5 โครงสร้างไม้เลกุลของເຄຫານອລ	7
บทที่ 3	
รูปที่ 6 Continuous Stirred Tank Reactor (CSTR)	8
รูปที่ 7 Conductometer	9
รูปที่ 8 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง	9
รูปที่ 9 สารเคมีที่ใช้ในการทดลอง	9
บทที่ 4	
รูปที่ 10 ความสัมพันธ์ระหว่าง Conversion กับ Time ที่อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:1	12
รูปที่ 11 ความสัมพันธ์ระหว่าง Conversion กับ Time ที่อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:1.5	13
รูปที่ 12 ความสัมพันธ์ระหว่าง Conversion กับ Time ที่อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:2	14
รูปที่ 13 ความสัมพันธ์ระหว่าง Electrical conductivity กับ Time ที่อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:1	15
รูปที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่าง Electrical conductivity กับ Time ที่อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:1.5	16
รูปที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่าง Electrical conductivity กับ Time ที่อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:2	17

รูปที่	หน้า
รูปที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่าง Electrical conductivity กับ Conversion ที่อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:1	18
รูปที่ 17 ความสัมพันธ์ระหว่าง Electrical conductivity กับ Conversion ที่อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:1.5	19
รูปที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่าง Electrical conductivity กับ Conversion ที่อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:2	20

บทที่ 1

บทนำและวัสดุประสงค์

1.1 บทนำ

ปฏิกิริยาสaponification เกิดขึ้นของสารระหว่าง Sodium hydroxide กับ Ethyl acetate ในเครื่องปฏิกิริยแบบต่อเนื่อง (continuous stirred tank reactor:CSTR) โดยจะศึกษาค่าความหนึ่งในไฟฟ้ากับค่า conversion ที่อัตราความเข้มข้นของ Sodium hydroxide กับ Ethyl acetate 1:1, 1:1.5 และ 1:2 และเมื่อระบบเข้าสู่ภาวะคงที่ (steady-state) จะได้ค่าความหนึ่งในไฟฟ้าและค่า conversion ค่าหนึ่งเพื่อที่จะสร้างเป็น calibration cuve ซึ่งจะสามารถบอกค่าความหนึ่งในไฟฟ้าได้จากค่า conversion นั้นๆได้โดย

1.2 วัสดุประสงค์

1. เพื่อศึกษาค่า conversion กับเวลาของปฏิกิริยา Saponification ระหว่าง Ethyl acetate กับ Sodium hydroxide
2. เพื่อศึกษาค่าความหนึ่งในไฟฟ้า (Electrical conductivity) กับเวลาของปฏิกิริยา Saponification ระหว่าง Ethyl acetate กับ Sodium hydroxide
3. เพื่อศึกษาค่า conversion กับค่าความหนึ่งในไฟฟ้า (Electrical conductivity) ของปฏิกิริยา Saponification ระหว่าง Ethyl acetate กับ Sodium hydroxide

1.3 ขอบเขตการศึกษา

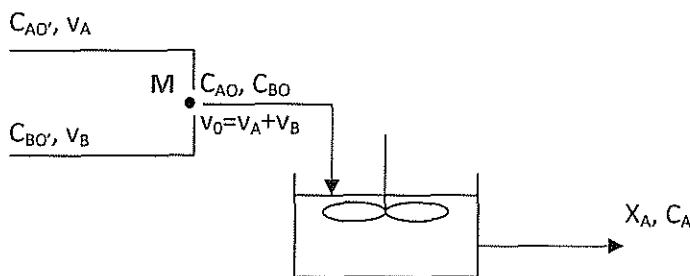
1. ศึกษาปฏิกิริยาสaponification เกิดขึ้นในเครื่องปฏิกิริยแบบต่อเนื่อง (Continuous Stirred Tank Reactor) โดยวัดค่า conversion ค่าความหนึ่งในไฟฟ้า (Electrical conductivity) ที่เวลาต่างๆ เมื่อทำการเปลี่ยนแปลงตัวแปรของปฏิกิริยา โดยตัวแปรที่ทำการศึกษา คือ อัตราส่วนความเข้มข้นระหว่าง Ethyl acetate (EtOAc) กับ Sodium hydroxide (NaOH) ที่ EtOAc:NaOH เพากับ 1:1, 1:1.5 และ 1:2
2. นำผลที่ได้ไปพลอตกราฟเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างค่า conversion, ค่าความหนึ่งในไฟฟ้า ที่มีผลกับเวลา
3. ทำ calibration curve ระหว่างค่า conversion กับค่าหนึ่งในไฟฟ้า ทำให้เป็น smooth curve เพื่อที่จะสามารถอ่านค่าความหนึ่งในไฟฟ้าจากค่า conversion ได้

บทที่ 2

ปริทัศน์วิรรณกรรม

2.1 Continuous Stirred Tank Reactor: CSTR

CSTR หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า Mixed flow reactor เป็นเครื่องปฏิกรณ์เคมีที่นิยมใช้กันมากในอุตสาหกรรมเคมี ซึ่งสามารถใช้เครื่องเดียวหรือนำมาต่อ กันเป็นแบบ series ก็ได้ ซึ่งหลักการของ CSTR คือมีการไหลของสารตั้งต้นเข้าเครื่องปฏิกรณ์เคมีและมีการหลดออกของผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง และของเหลวในเครื่องปฏิกรณ์เคมีเป็นแบบ perfectly mixed ดังนั้นทำให้คุณสมบัติของสารละลายนั้นเป็น uniform ตลอดเวลา โดยมีใบงานช่วยในการให้สารตั้งต้นผสมกันได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นสารละลายที่ได้ (output) จะมีคุณสมบัติเท่าเดียวกันกับของเหลวในเครื่องปฏิกรณ์เคมี นอกจากนี้ระบบอาจจะ operate แบบ steady-state หรือ unsteady-state ก็ได้

รูปที่ 1 Continuous Stirred Tank Reactor

Assumptions

1. Steady-state system

ซึ่งเมื่อระบบเข้าสู่ steady-state จะทำให้ conditions ต่างๆ เหล่านี้คงที่ คือ ปริมาตรของสารใน reactor, volumetric flowrate, Temperature, ความเข้มข้นของสารตั้งต้นใน reactor, ค่า conversion, ความเข้มข้นเริ่มต้นของสารตั้งต้น, ความเร็วของใบกรน, ความเข้มข้นของสารที่ออกจาก reactor จะเท่ากับความเข้มข้นของสารใน reactor

2. Isothermal system

การทำให้อุณหภูมิใน reactor คงที่ จะใช้น้ำหล่อเย็นในการควบคุมอุณหภูมิ

การหาค่าความเข้มข้นเริ่มต้นของสารตั้งต้น

ความเข้มข้นของ NaOH: A

Mole A balance around point M

$$\text{Rate of mole A in point M} \quad = \quad \text{Rate of mole A out point M}$$

$$C_{A0} * v_A \quad = \quad C_{A0} * v_0$$

$$C_{A0} \quad = \quad C_{A0} * v_A / v_0 \quad \dots (1)$$

ความเข้มข้นของ EtOAc: B

Mole B balance around point M

$$(\text{Rate of mole B in point M}) \quad = \quad (\text{Rate of mole B out point M})$$

$$C_{B0} * v_B \quad = \quad C_{B0} * v_0$$

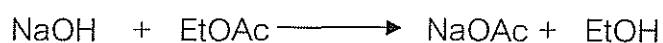
$$C_{B0} \quad = \quad C_{B0} * v_B / v_0 \quad \dots (2)$$

2.2 ปฏิกิริยาสปอนนิฟิเคชัน (Saponification Reaction)

ปฏิกิริยาสปอนนิฟิเคชันเป็นปฏิกิริยาระหว่างเอสเทอร์ เช่น เอทิลออกซีเทต กับเบสแก่ เช่น โซดาไฟ ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากปฏิกิริยาสปอนนิฟิเคชันนี้คือ โซเดียมอะซิเตทและอัลกอฮอล์

กลไกการเกิดปฏิกิริยา

การเกิดปฏิกิริยาสปอนนิฟิเคชัน มีกลไกการเกิดปฏิกิริยาดังนี้

โดยที่ NaOH: Sodium hydroxide

EtOAc: Ethyl acetate

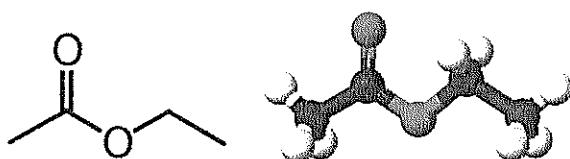
NaOAc: Sodium acetate

EtOH: Ethyl alcohol

2.3 เอทิลอาซีเทต (Ethyl acetate)

เป็นสารประกอบเคมีอินทรีย์ชนิดหนึ่ง มีลักษณะเป็นของเหลวมีกลิ่นคล้ายผลไม้ ไม่มีสี ระเหยได้ติดไฟง่าย เป็นสารช่วยเติมรสกันในทางเภสัชกรรม ทำความสะอาดสิ่งห่อ (Cleaning textile) เป็นตัวทำละลาย ใช้สังเคราะห์สารอินทรีย์

เอทิลอาซีเทต มีโครงสร้างโมเลกุลดังนี้

รูปที่ 2 โครงสร้างโมเลกุลของเอทิลอาซีเทต

คุณสมบัติทั่วไปของเอทิลอาซีเทต มีดังนี้

ชื่อตาม IUPAC Ethyl acetate

สูตรโมเลกุล $C_4H_8O_2$

มวลโมเลกุล 88.11 g/mol

จุดเดือด 77.1 °C

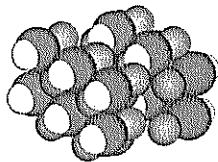
จุดหลอมเหลว -83.6 °C

2.4 โซเดียมไฮดรอกไซด์ (Sodium Hydroxide)

โซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH) หรือโซดาไฟ คือ สารประกอบชนิดหนึ่งเป็นของแข็งสีขาว ดูดความชื้นได้มาก ละลายน้ำได้ดี ใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมทำสบู่ ใหม่เรยอง

โซดาไฟถูกใช้ในการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และยังใช้ประโยชน์ได้อีกมากมาย เช่น ในการผลิตเยื่อและกระดาษสบู่ ผลิตภัณฑ์ซักฟอก เคมีภัณฑ์ การใช้งานทางอุตสาหกรรม โลหะ อุตสาหกรรมอาหาร ใหม่เรยอง สิ่งทอ และอื่น ๆ

โซเดียมไฮดรอกไซด์ มีโครงสร้างโมเลกุลดังนี้

รูปที่ 3 โครงสร้างโมเลกุลของโซเดียมไฮดรอกไซด์

คุณสมบัติทั่วไปของโซเดียมไฮดรอกไซด์ มีดังนี้

ชื่อตาม IUPAC Sodium Hydroxide

สูตรโมเลกุล NaOH

มวลโมเลกุล 39.997 g/mol

จุดเดือด 1390°C

จุดหลอมเหลว 318°C

ข้อควรระวังเมื่อใช้โซดาไฟ

โซดาไฟ สามารถทำให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายได้อย่างเฉียบพลัน ถ้าสูดدمควันของสารจะทำให้ระคายเคืองต่อระบบทางเดินหายใจ อาจเกิดปอดอักเสบ น้ำท่วมปอดได้ หากเข้าตาจะมีฤทธิ์ทำลาย ตั้งแต่ระคายเคืองหรืออุณหแรงกระแทกทำให้ตาบอดได้ หากถูกผิวหนังจะทำให้เกิดการไหม้จนเป็นแผลลึก หากรับประทานเข้าไปจะเกิดการไหม้ในปาก ลำคอ และทางเดินอาหาร คลื่นไส้ อาเจียน ท้องเสีย หมดสติ ถึงขั้นเสียชีวิตได้ ผู้ที่เคยได้รับสารเข้าไปทางปาก อาจมีการพัฒนากลایเป็นมะเร็งในภายหลัง 12-42 ปี หลังจากกินเข้าไป

2.5 โซเดียมอะซีเตท (Sodium acetate)

โซเดียมอะซีเตท(Sodium acetate) เป็นผลิตภัณฑ์ขาวที่ดูดความชื้น สารจะสลายตัวเมื่อได้รับความร้อน และเมื่อสัมผัสกับกรดแก่ที่ทำให้เกิดค่านของกรด acetic ทำปฏิกิริยาอย่างรุนแรงกับสารออกซิไดซ์อย่างแรง เมื่อละลายในน้ำจะได้เป็นด่างอ่อน สารนี้ทำให้เกิดการระคายเคืองอย่างอ่อนต่อดวงตาและผิวหนัง

โซเดียมอะซีเต้มีโครงสร้างโมเลกุลดังนี้

รูปที่ 4 โครงสร้างโมเลกุลของโซเดียมอะซีเตท
คุณสมบัติทั่วไปโซเดียมอะซีเต้มีดังนี้

ชื่อตาม IUPAC Sodium acetate

สูตรโมเลกุล $C_2H_3NaO_2$

มวลโมเลกุล 82.03 g/mol

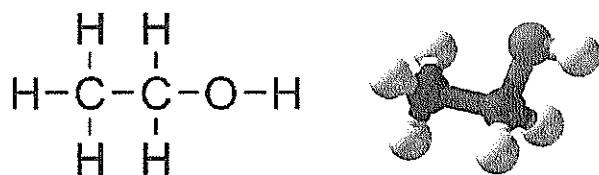
ความหนาแน่น 1.528 g/cm³

จุดหลอมเหลว 58 °C

จุดเดือด 122 °C

2.6 เอทานอล (Ethanol)

เอทานอลหรือเอทิลแอลกอฮอล์ (Ethyl alcohol) เป็นของเหลวใสไม่มีสีแต่มีกลิ่นฉุน เป็นสารไวไฟสามารถละลายเป็นเนื้อดียกันกับน้ำหรือสารประกอบอินทรีย์อื่นๆได้ เอทานอลเป็นแอลกอฮอล์ชนิดหนึ่งซึ่งเกิดจากการนำเอาพืชมาหมักด้วยจุลินทรีย์เพื่อเปลี่ยนแปลงเป็นน้ำตาล จากนั้นจึงเปลี่ยนจากน้ำตาลเป็นแอลกอฮอล์ โดยใช้เอนไซม์หรือกรดบางชนิดช่วยอยู่ สามารถทำให้เอทานอลบีสูห์ดีได้ด้วยการกลั่นโดยจุลินทรีย์ที่สามารถผลิตเอทานอลนั้นมีหลายชนิด แต่ที่นิยมอย่างแพร่หลาย คือ ยีสต์ (Yeast) แต่ในปัจจุบันพบว่าแบคทีเรีย (Bacteria) สายพันธุ์ *Zymomonas mobilis* ทำหน้าที่ผลิตเอทานอลได้กว่ายีสต์ แต่กระบวนการแบบที่เรียกว่าใช้ค่อนข้างที่จะยาก เพราะโรงงานอุดสาหกรรมส่วนใหญ่คุ้นเคยกับยีสต์มากกว่า ทั้งนี้การผลิตเอทานอลนั้นยังสามารถทำได้โดยการสังเคราะห์ทางกระบวนการทางเคมีอีกด้วย เอทานอลมีโครงสร้างโมเลกุลดังนี้

รูปที่ 5 โครงสร้างโมเลกุลของเอทานอล

คุณสมบัติทั่วไปของเอทานอลมีดังนี้

ชื่อตาม IUPAC Ethanol

สูตรโมเลกุล C₂H₅OH

มวลโมเลกุล 46.07 g/mol

ความหนาแน่น 0.789 g/cm³

จุดหลอมเหลว -114.3°C

จุดเดือด 78.4°C

บทที่ 3

วิธีการดำเนินโครงการ

3.1 อุปกรณ์และสารเคมีที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือทดลองหลัก

Continuous Stirred Tank Reactor (CSTR)

Conductometer

อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง

ขวดรูปชามพู่

บีกเกอร์

เทอร์โมมิเตอร์

ขวดวัดปริมาตร

ปีเปต

บิวเรต

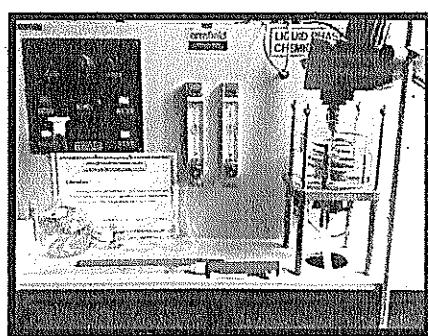
แท่งแก้วคนสาร

ระบบออกตัว

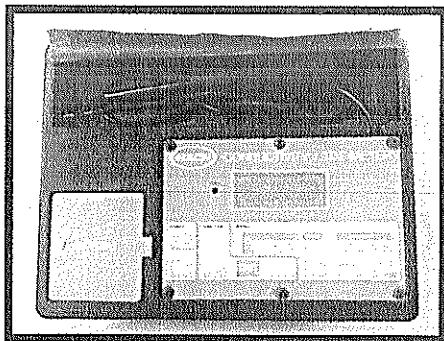
นาฬิกาจับเวลา

ถังเตรียมสาร 10 L (4 ถัง)

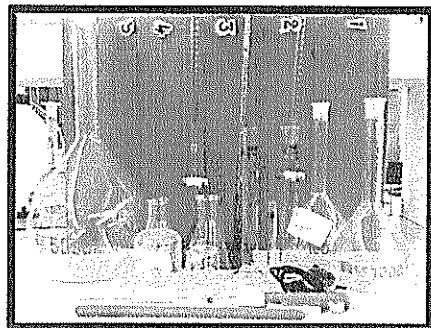
เครื่องซั่ง 4 ตัวเหน่ง

รูปที่ 6 Continuous Stirred Tank Reactor (CSTR)

รูปที่ 7 Conductometer

รูปที่ 8 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง

สารเคมีที่ใช้ในการทดลอง

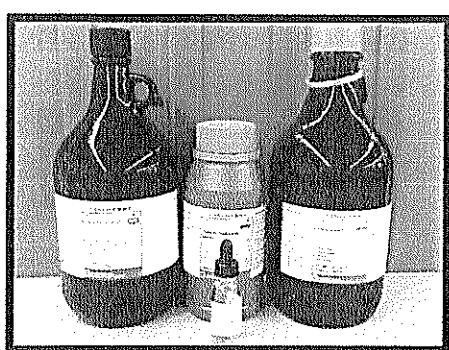
สารละลายนอกอัซเทต (Ethyl acetate 0.1 M)

สารละลายน้ำดีเย็นไฮดรอกไซด์ (Sodium hydroxide 0.1 M)

สารละลายน้ำไฮโดรคลอริก (Hydrochloric acid 37%w/w)

ฟีนอลฟ์ฟทาลีน (Phenolphthalein)

น้ำ DI

รูปที่ 9 สารเคมีที่ใช้ในการทดลอง

3.2 การเตรียมสารละลายน้ำ

สารละลายน้ำ Ethyl acetate (EtOAc) เข้มข้น 0.1 M ปริมาตร 20 L

- ตวงสารละลายน้ำ EtOAc ปริมาณ 195.6 mL
- ละลายในน้ำจนได้ปริมาตร 20 L

สารละลายน้ำ Sodium hydroxide (NaOH) เข้มข้น 0.1 M ปริมาตร 20 L

- ชั่งสาร NaOH ด้วยเครื่องชั่ง 4 ตำแหน่ง ปริมาณ 80 g
- นำ NaCl มาละลายในน้ำ
- เติมสารละลายน้ำ NaOH ที่ได้และน้ำลงในขวดวัดปริมาตรจนได้ปริมาตร 20 L

สารละลายน้ำ Hydrochloric acid (HCl) ปริมาตร 1 L (ใช้ในการหยุดปฏิกิริยา)

- ตวงสารละลายน้ำกรด HCl เข้มข้น 37% โดยน้ำหนัก ปริมาณ 8.32 mL
- ละลายในน้ำจนได้ปริมาตร 1 L

สารละลายน้ำ Sodium hydroxide (NaOH) เข้มข้น 0.1 M ปริมาตร 1 L (ใช้ในการไตเตอร์ต)

- ชั่งสาร NaOH ด้วยเครื่องชั่ง 4 ตำแหน่ง ปริมาณ 4 g
- นำ NaCl มาละลายในน้ำ
- เติมสารละลายน้ำ NaOH ที่ได้และน้ำลงในขวดวัดปริมาตรจนได้ปริมาตร 1 L

3.3 ขั้นตอนการทดลอง

- 3.3.1 เทสารละลายน NaOH 0.1 M และ EtOAc 0.1 M ลงใน tank A และ tank B ตามลำดับ
- 3.3.2 เปิด pump ให้มีสารปั๊มเข้าไปใน Reactor และเปิดน้ำหล่อเย็น เพื่อทำให้อุณหภูมิใน Reactor คงที่ รวมทั้งเปิดใบกวนที่ความเร็วรอบ 200 rpm
- 3.3.3 ปรับ flow rate ของ NaOH:EtOAc เท่ากัน 1:1 โดยใช้ NaOH:EtOAc เท่ากับ 30:30 cm³/min
- 3.3.4 ทำการเก็บ sample ครั้งละ 10 mL ทุกๆ 10 นาที บริเวณด้านบนของ Reactor แล้วหยดปฏิกิริยาด้วย HCl 0.1 M บีบมัน 10 mL พร้อมกับวัดอุณหภูมิภายใน Reactor
- 3.3.5 นำไปวัดค่าความเนื้ยวน้ำไฟฟ้าด้วยเครื่อง Conductometer
- 3.3.6 หยด phenolphthalein จำนวน 2-3 หยด แล้วทำการไหเตรตกับ NaOH 0.1 M ที่เตรียมไว้ใน บิวเรต เพื่อหาปริมาตรของ NaOH ที่ใช้ทำปฏิกิริยา แล้วบันทึกผลการทดลอง
- 3.3.7 ทำการทดลองซ้ำข้อ 3.3.4-3.3.6 แต่เปลี่ยน NaOH:EtOAc เท่ากับ 40:40, 50:50 และ 60:60 cm³/min
- 3.3.8 ทำการทดลองซ้ำข้อ 3.3.4-3.3.6 แต่เปลี่ยน NaOH:EtOAc เท่ากับ 20:30, 30:45, 40:60 และ 50:75 cm³/min
- 3.3.8 ทำการทดลองซ้ำข้อ 3.3.4-3.3.6 แต่เปลี่ยน NaOH:EtOAc เท่ากับ 10:20, 20:40 และ 30:60 cm³/min

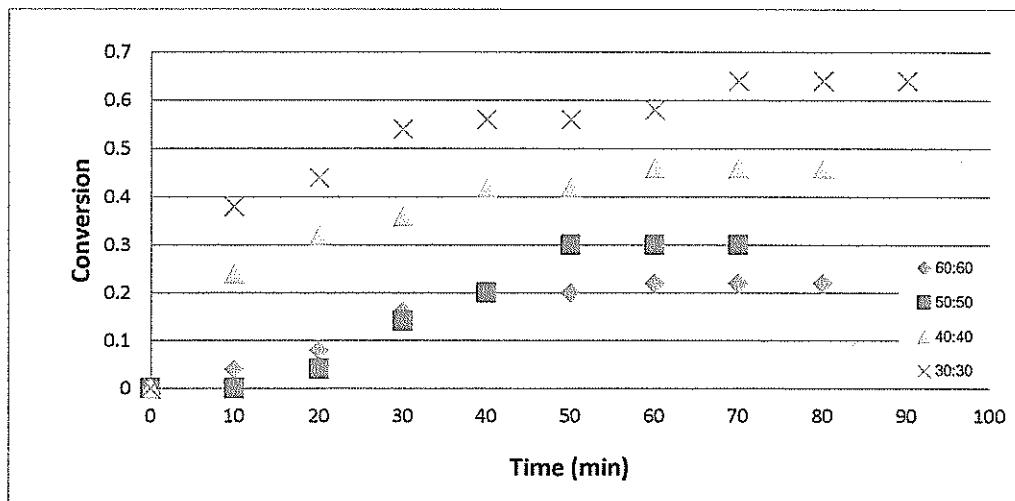
บทที่ 4

ผลการทดลองและวิเคราะห์ผลการทดลอง

4.1 ผลการทดลองของปฏิกิริยาสปอนนิฟิเคชั่นระหว่าง conversion กับ time

อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:1

อุณหภูมิใน Reactor	30 °C
ความเร็วของใบกวน	200 rpm
ความเข้มข้น NaOH เริ่มต้น	0.05 mol/L
ความเข้มข้น EtOAc เริ่มต้น	0.05 mol/L

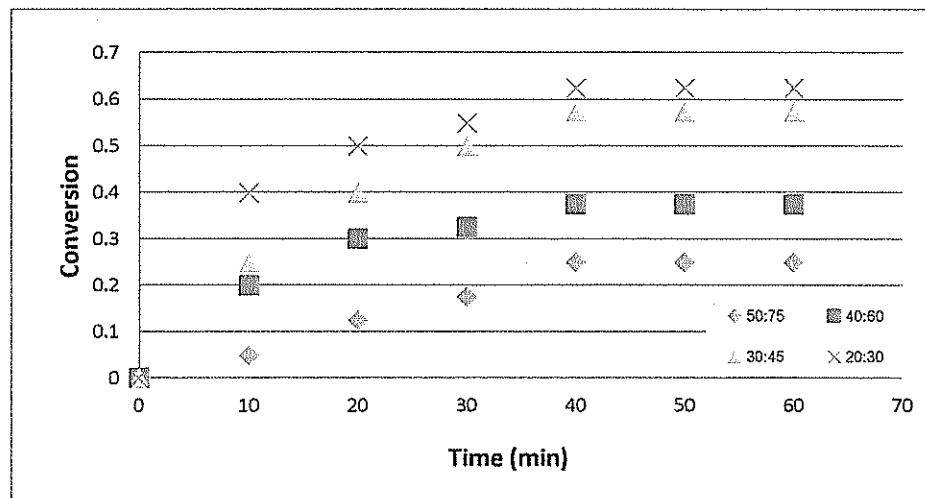

รูปที่ 10 ความสัมพันธ์ระหว่าง Conversion กับ Time
ที่อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:1

จากรูป พบร่วมกับเวลาผ่านไป ค่า conversion ที่ได้จะเพิ่มขึ้น โดยจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงแรก เนื่องจากความเข้มข้นของ NaOH และ EtOAc มีค่าความเข้มข้นที่สูงอยู่ จึงทำให้เกิดปฏิกิริยาได้เร็ว แต่พอเวลาผ่านไปผลิตภัณฑ์ที่เกิดมากขึ้น ความเข้มข้นของ NaOH และ EtOAc ลดน้อยลง จึงทำให้ปฏิกิริยาเกิดได้ช้าลง จนกระทั่งถึงระยะเวลานี้ๆ ซึ่งพบว่าที่อัตราการไหลของ NaOH ต่อ EtOAc เท่ากับ 30:30, 40:40, 50:50 และ 60:60 cm³/min ค่า conversion ที่ได้มีค่าเท่ากับ 0.64, 0.46, 0.3 และ 0.22 ตามลำดับ ซึ่งจากข้อมูลการทดลอง เมื่อ flow rate ต่อ ค่า conversion ที่ได้จะมีค่าสูง และเมื่อ flow rate สูง ค่า conversion ที่ได้จะมีค่าต่ำ เป็นเพราะว่าถ้าให้ flowrate สูงๆ สารต่างๆ ก็จะมีเวลาในการเกิดปฏิกิริยา กันไม่นาน จึงทำให้ค่า conversion มีค่าน้อย

อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:1.5

อุณหภูมิใน Reactor	30 °C
ความเร็วของใบกวน	200 rpm
ความเข้มข้น NaOH เริ่มต้น	0.04 mol/L
ความเข้มข้น EtOAc เริ่มต้น	0.06 mol/L

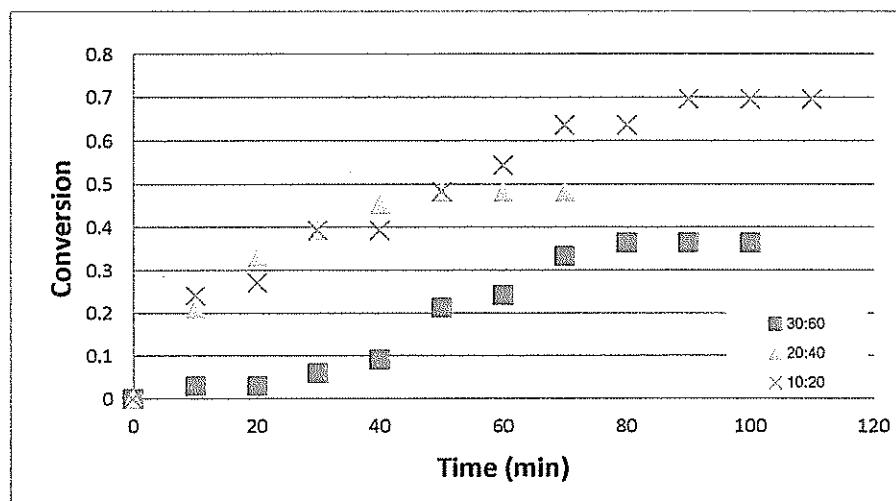

รูปที่ 11 ความสัมพันธ์ระหว่าง Conversion กับ Time
ที่อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:1.5

จากรูป พบร่วมกันว่า เมื่อเวลาผ่านไป ค่า conversion ที่ได้จะเพิ่มขึ้น โดยจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงแรก เนื่องจากความเข้มข้นของ NaOH และ EtOAc มีค่าความเข้มข้นที่สูงอยู่ จึงทำให้เกิดปฏิกิริยาได้เร็ว แต่พอเวลาผ่านไปผลิตภัณฑ์ที่เกิดมาก็ขึ้น ความเข้มข้นของ NaOH และ EtOAc ลดน้อยลง จึงทำให้ปฏิกิริยาเกิดได้ช้าลง จนกระทั่งถึงระยะเวลาหนึ่งๆ ซึ่งพบว่าที่อัตราการไหลของ NaOH ต่อ EtOAc เท่ากับ 20:30, 30:45, 40:60 และ 50:75 cm^3/min ค่า conversion ที่ได้มีค่าเท่ากับ 0.63, 0.58, 0.38 และ 0.25 ตามลำดับ ซึ่งจากข้อมูลการทดลอง เมื่อ flow rate ต่ำ ค่า conversion ที่ได้จะมีค่าสูง และเมื่อ flow rate สูง ค่า conversion ที่ได้จะมีค่าต่ำ เป็นเพราะว่าต้องให้ flowrate สูงๆ สารต่างๆ ก็จะมีเวลาในการเกิดปฏิกิริยากันไม่นาน จึงทำให้ค่า conversion มีค่าต่ำ

อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:2

อุณหภูมิใน Reactor	30 °C
ความเร็วของใบกวน	200 rpm
ความเข้มข้น NaOH เริ่มต้น	0.033 mol/L
ความเข้มข้น EtOAc เริ่มต้น	0.066 mol/L

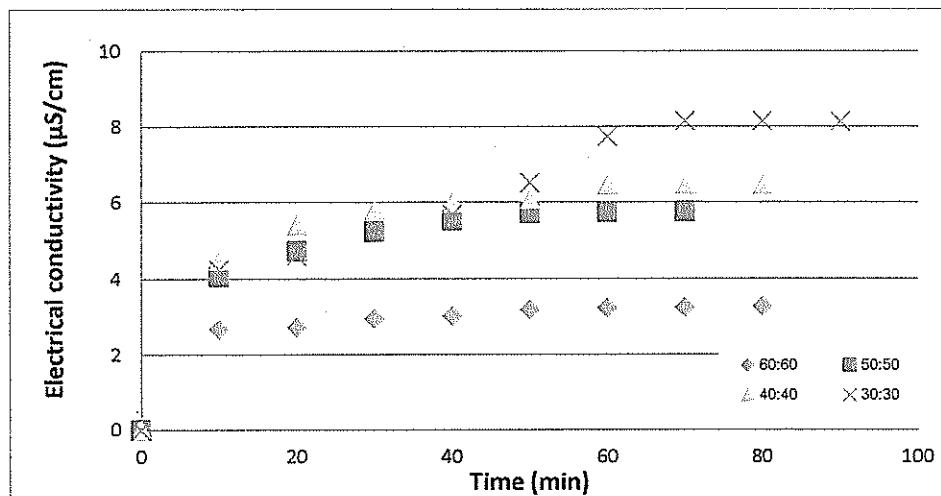
รูปที่ 12 ความสัมพันธ์ระหว่าง Conversion กับ Time
ที่อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:2

จากรูป พบร่วมกันว่า เมื่อเวลาผ่านไป ค่า conversion ที่ได้จะเพิ่มขึ้น โดยจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงแรก เนื่องจากความเข้มข้นของ NaOH และ EtOAc มีค่าความเข้มข้นที่สูงอยู่ จึงทำให้เกิดปฏิกิริยาได้เร็ว แต่พอเวลาผ่านไปผลิตภัณฑ์ที่เกิดมากขึ้น ความเข้มข้นของ NaOH และ EtOAc ลดน้อยลง จึงทำให้ปฏิกิริยาเกิดได้ช้าลง จนกระทั่งถึงระยะเวลานึงๆ ซึ่งพบว่าที่อัตราการไหลของ NaOH ต่อ EtOAc เท่ากับ 10:20, 20:40 และ 30:60 cm³/min ค่า conversion ที่ได้มีค่าเท่ากับ 0.697, 0.485 และ 0.363 ตามลำดับ ซึ่งจากข้อมูลการทดลอง เมื่อ flow rate ต่ำ ค่า conversion ที่ได้จะมีค่าสูง และเมื่อ flow rate สูง ค่า conversion ที่ได้จะมีค่าต่ำ เป็นเพราะว่าถ้าให้ flowrate สูงๆ สารต่างๆ ก็จะมีเวลาในการเกิดปฏิกิริยากันไม่นาน จึงทำให้ค่า conversion มีค่าน้อย

4.2 ผลการทดลองของปฏิกิริยาสปอนนิพิเคชันระหว่าง electrical conductivity กับ time

อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:1

อุณหภูมิใน Reactor	30 °C
ความเร็วของใบกวน	200 rpm
ความเข้มข้น NaOH เริ่มต้น	0.05 mol/L
ความเข้มข้น EtOAc เริ่มต้น	0.05 mol/L

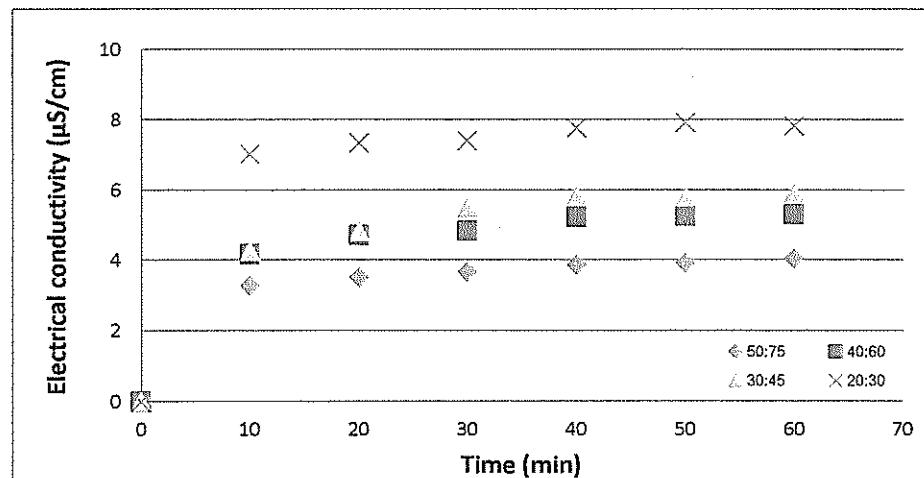

รูปที่ 13 ความสัมพันธ์ระหว่าง Electrical conductivity กับ Time
ที่อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc=1:1

จากรูป พบร่วมเมื่อเวลาผ่านไป ค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้า (Electrical conductivity) จะเพิ่มขึ้นตามเวลาที่เพิ่มขึ้นด้วย โดยในช่วงแรกนั้นค่าความหนืดยาน้ำจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะสารตั้งต้นยังมีความเข้มข้นสูง จึงทำให้สามารถแตกเป็นประจุได้มาก จากนั้นจะเริ่มคงที่เมื่อถึงระยะเวลาหนึ่งๆ เป็นกระบวนการแตกตัวเป็นของสารตั้งต้นถึงจุดอิ่มตัวแล้ว และพบว่าเมื่อระบบเข้าสู่ steady stateแล้ว ค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้าจะมีค่าที่ใกล้เคียงกันของแต่ละอัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH ต่อ EtOAc ซึ่งที่อัตราการไหลของ NaOH ต่อ EtOAc เท่ากับ 30:30, 40:40, 50:50 และ 60:60 cm³/min ค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้า (electrical conductivity) ที่ได้มีค่าเท่ากับ 8.14, 6.47, 5.73 และ 3.2

อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc=1:1.5

อุณหภูมิใน Reactor	30 °C
ความเร็วของใบกวน	200 rpm
ความเข้มข้น NaOH เริ่มต้น	0.04 mol/L
ความเข้มข้น EtOAc เริ่มต้น	0.06 mol/L

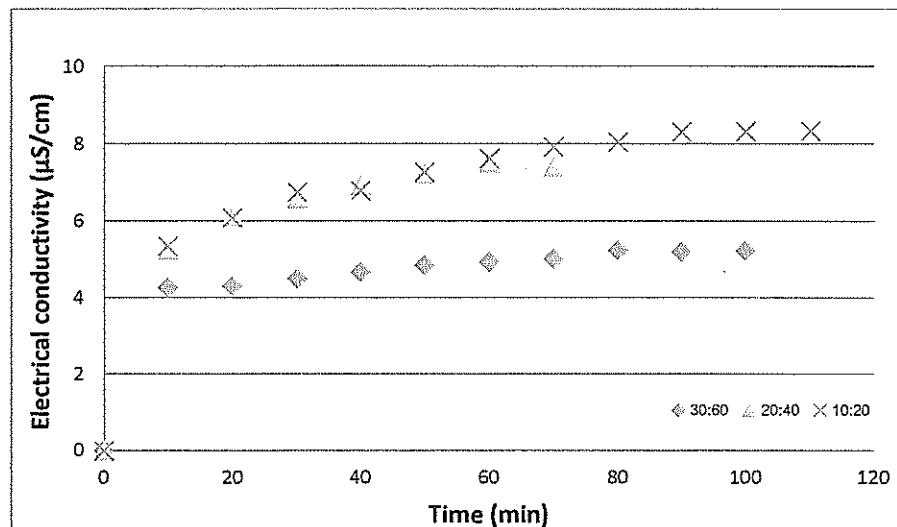

รูปที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่าง Electrical conductivity กับ Time
ที่อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc=1:1.5

จากรูป พบร่วมกันเวลาผ่านไป ค่าความหนืดไฟฟ้า (Electrical conductivity) จะเพิ่มขึ้นตามเวลาที่เพิ่มขึ้นด้วย โดยในช่วงแรกนั้นค่าความหนืดไฟฟ้าจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะสารตั้งต้นยังมีความเข้มข้นสูง จึงทำให้สามารถแตกเป็นประจุได้มาก จากนั้นจะเริ่มคงที่เมื่อถึงระยะเวลาหนึ่งๆ เป็นเพราะการแตกตัวเป็นของสารตั้งต้นถึงจุดอิมตัวแล้ว และพบว่าเมื่อระบบเข้าสู่ steady stateแล้ว ค่าความหนืดไฟฟ้าจะมีค่าที่ใกล้เคียงกันของแต่ละอัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH ต่อ EtOAc ซึ่งที่อัตราการไหลของ NaOH ต่อ EtOAc เท่ากับ 20:30, 30:45, 40:60 และ 50:75 cm³/min ค่าความหนืดไฟฟ้า (electrical conductivity) ที่ได้มีค่าเท่ากับ 7.85, 5.86, 5.27 และ 3.96

อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:2

อุณหภูมิใน Reactor	30 °C
ความเร็วของใบกวน	200 rpm
ความเข้มข้น NaOH เริ่มต้น	0.033 mol/L
ความเข้มข้น EtOAc เริ่มต้น	0.066 mol/L

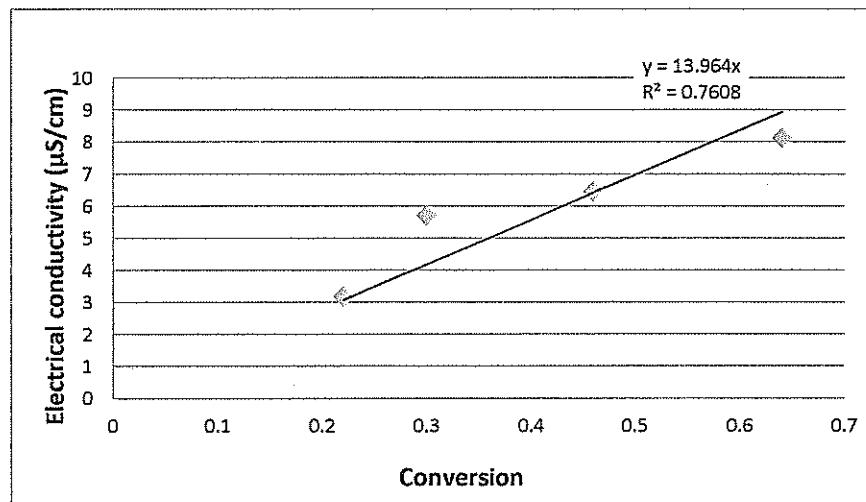
รูปที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่าง Electrical conductivity กับ Time
ที่อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc=1:2

จากรูป พบร่วมกันว่า เมื่อเวลาผ่านไป ค่าความหนืดไฟฟ้า (Electrical conductivity) จะเพิ่มขึ้นตามเวลาที่เพิ่มขึ้นด้วย โดยในช่วงแรกนั้นค่าความหนืดไฟฟ้าจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะสารตั้งต้นยังมีความเข้มข้นสูง จึงทำให้สามารถแตกเป็นประจุได้มาก จากนั้นจะเริ่มคงที่เมื่อถึงระยะเวลาหนึ่งๆ เป็นแพราะการแตกตัวเป็นของสารตั้งต้นถึงจุดอิมตัวแล้ว และพบว่า เมื่อระบบเข้าสู่ steady stateแล้ว ค่าความหนืดไฟฟ้าจะมีค่าที่ใกล้เคียงกันของแต่ละอัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH ต่อ EtOAc ซึ่งที่อัตราการไหลของ NaOH ต่อ EtOAc เท่ากับ 10:20, 20:40 และ 30:60 cm³/min ค่าความหนืดไฟฟ้า (electrical conductivity) ที่ได้มีค่าเท่ากับ 8.33, 7.42 และ 5.23

4.3 ผลการทดลองระหว่าง conversion กับ electrical conductivity

อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:1

อุณหภูมิใน Reactor	30 °C
ความเร็วของใบกวน	200 rpm
ความเข้มข้น NaOH เริ่มต้น	0.05 mol/L
ความเข้มข้น EtOAc เริ่มต้น	0.05 mol/L

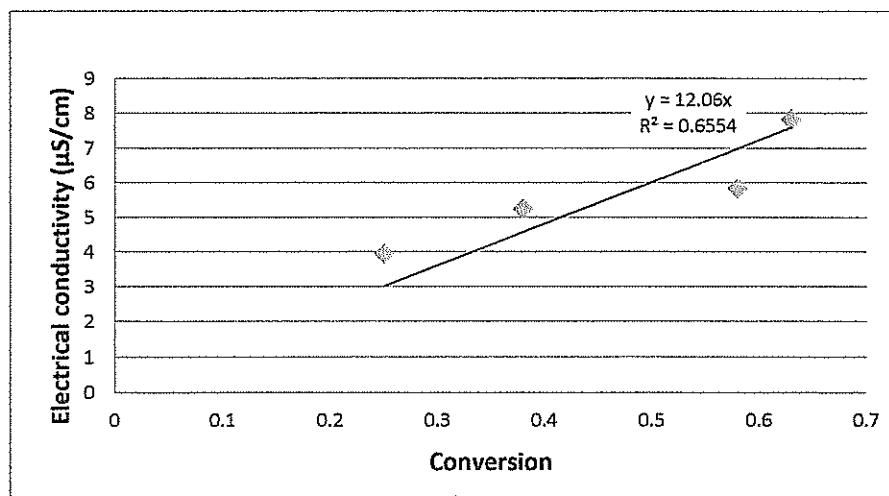

รูปที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่าง Electrical conductivity กับ Conversion
ที่อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:1

จากรูป พบร้าค่า conversion แปรผันตรงกับค่าความหนี่ยวนำไฟฟ้า (electrical conductivity) คือเมื่อ conversion มีค่ามากทำให้ได้ค่าความหนี่ยวนำไฟฟ้าที่มากตามไปด้วย ซึ่งจากค่า conversion แปรผกผันกับ flowrate และจากที่กล่าวไปข้างต้นที่ว่าค่า conversion แปรผันตรงกับค่าความหนี่ยวนำไฟฟ้า ดังนั้นอาจจะบอกได้ว่าค่าความหนี่ยวนำไฟฟ้าแปรผกผันกับค่า flowrate ด้วยเช่นกัน

อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:1.5

อุณหภูมิใน Reactor	30 °C
ความเร็วของใบกวน	200 rpm
ความเข้มข้น NaOH เริ่มต้น	0.04 mol/L
ความเข้มข้น EtOAc เริ่มต้น	0.06 mol/L

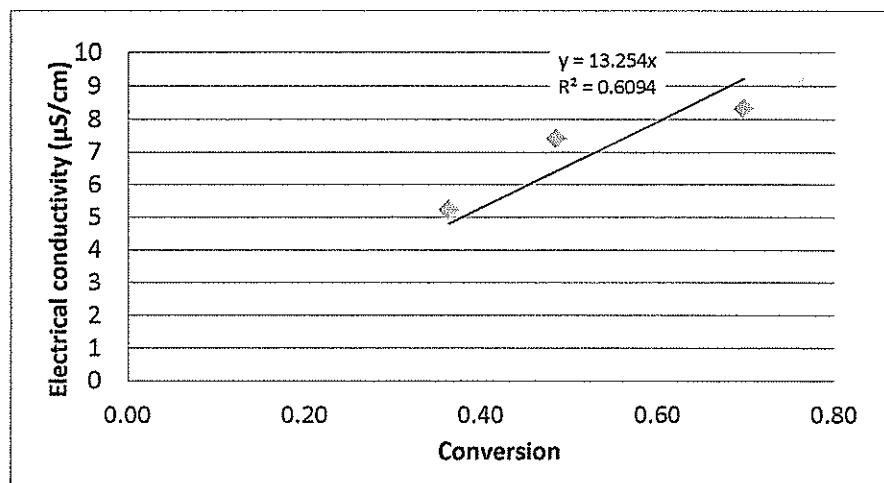

รูปที่ 17 ความสัมพันธ์ระหว่าง Electrical conductivity กับ Conversion
ที่อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:1.5

จากรูป พบร้าค่า conversion แปรผันตรงกับค่าความหนืดไฟฟ้า (electrical conductivity) ตีอเมื่อ conversion มีค่ามากทำให้ได้ค่าความหนืดไฟฟ้าที่มากตามไปด้วย ซึ่งจากค่า conversion แปรผันกับ flowrate และจากที่กล่าวไปข้างต้นที่ว่าค่า conversion แปรผันตรงกับค่าความหนืดไฟฟ้า ดังนั้นอาจจะบอกได้ว่าค่าความหนืดไฟฟ้าแปรผันกับค่า flowrate ด้วยเช่นกัน

อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:2

อุณหภูมิใน Reactor	30 °C
ความเร็วของการหมุน	200 rpm
ความเข้มข้น NaOH เริ่มต้น	0.033 mol/L
ความเข้มข้น EtOAc เริ่มต้น	0.066 mol/L

รูปที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่าง Electrical conductivity กับ Conversion
ที่อัตราส่วนความเข้มข้นของ NaOH:EtOAc = 1:2

จากรูป พบร้าค่า conversion และผันตองกับค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้า (electrical conductivity) คือเมื่อ conversion มีค่ามากทำให้ได้ค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้าที่มากตามไปด้วย ซึ่งจากค่า conversion แปรผกผันกับ flowrate และจากที่กล่าวไปข้างต้นที่ว่าค่า conversion แปรผกผันกับค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้า ดังนั้นอาจจะบอกได้ว่าค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้าแปรผกผันกับค่า flowrate ด้วยเช่นกัน

บทที่ 5
บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

1. ค่า conversion ที่ได้จากปฏิกิริยาสปอนนิฟิเคชันของ NaOH กับ EtOAc แปรผันตรงกับเวลา
2. ค่า electrical conductivity ที่ได้จากปฏิกิริยาสปอนนิฟิเคชันของ NaOH กับ EtOAc แปรผันตรงกับเวลา
3. ค่า conversion แปรผันตรงกับค่า electrical conductivity
4. ค่า conversion แปรผกผันกับ Volumetric flowrate

ข้อเสนอแนะ

1. ในการปรับ flowrate แต่ละค่าให้มีนัยน์ค่าอนซึ่งที่จะปรับยาก ทำให้ผลที่ออกมากได้มีความคลาดเคลื่อน
2. ติดตั้ง probe ที่ใช้วัดความหนืดยาน้ำไฟฟ้ากับ reactor โดยตรง เพื่อที่จะทำให้ได้ค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้าที่แม่นยำ

เอกสารอ้างอิง

Lavenspiel, O., Chemical Engineering, 3rd edition, Wiley International, 1990.

Fogler, H.S., Elements of Chemical Reaction Engineering, 4th edition, Prentice Hall,
2006

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ตารางแสดงผลการทดลอง

อัตราส่วนของความเข้มข้น NaOH:EtOAc เท่ากับ 1:1

Table 1 ผลการทดลอง flowrate A:B = 60:60 cm³/min

Time (min)	ปริมาณ NaOH ที่ใช้ (mL)	ค่าความหนืดยางนำไฟฟ้า (μ S/cm)	C_A (mol/L)	X_A	Temp. ($^{\circ}$ C)
0	0	0	0.05	0	30
10	5.4	2.72	0.046	0.08	30
20	5.8	2.94	0.042	0.16	30
30	6	3.02	0.04	0.20	30
40	6	3.18	0.04	0.20	30
50	6.1	3.23	0.039	0.22	30
60	6.1	3.24	0.039	0.22	30
70	6.1	3.27	0.039	0.22	30

Table 2 ผลการทดลอง flowrate A:B = 50:50 cm³/min

Time (min)	ปริมาณ NaOH ที่ใช้ (mL)	ค่าความหนืดยางนำไฟฟ้า (μ S/cm)	C_A (mol/L)	X_A	Temp. ($^{\circ}$ C)
0	0	0	0.05	0	30
10	5	4.06	0.05	0	30
20	5.2	4.73	0.048	0.04	30
30	5.7	5.24	0.043	0.14	30
40	6	5.53	0.04	0.20	30
50	6.5	5.71	0.035	0.30	30
60	6.5	5.74	0.035	0.30	30
70	6.5	5.76	0.035	0.30	30

Table 3 แสดงผลการทดลอง flowrate A:B = 40:40 cm³/min

Time (min)	ปริมาณ NaOH ที่ใช้ (mL)	ค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้า ($\mu\text{S}/\text{cm}$)	C_A (mol/L)	X_A	Temp. ($^{\circ}\text{C}$)
0	0	0	0.05	0	30
10	6.2	4.52	0.038	0.24	30
20	6.6	5.42	0.034	0.32	30
30	6.8	5.82	0.032	0.36	30
40	7.1	6.01	0.029	0.42	30
50	7.1	6.1	0.029	0.42	30
60	7.3	6.46	0.027	0.46	30
70	7.3	6.48	0.027	0.46	30
80	7.3	6.47	0.027	0.46	30

Table 4 แสดงผลการทดลอง flowrate A:B = 30:30 cm³/min

Time (min)	ปริมาณ NaOH ที่ใช้ (mL)	ค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้า ($\mu\text{S}/\text{cm}$)	C_A (mol/L)	X_A	Temp. ($^{\circ}\text{C}$)
0	0	0	0.05	0	30
10	7.2	4.61	0.028	0.44	30
20	7.7	5.23	0.023	0.54	30
30	7.8	5.68	0.022	0.56	30
40	7.8	6.52	0.022	0.56	30
50	7.9	7.73	0.021	0.58	30
60	8.2	8.14	0.018	0.64	30
70	8.2	8.15	0.018	0.64	30
80	8.2	8.13	0.018	0.64	30

Table 5 ผลการทดลองเมื่อระบบเข้าสู่ steady-state

Flowrate	X_A	ค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้า ($\mu\text{S}/\text{cm}$)
60:60	0.22	3.2
50:50	0.3	5.73
40:40	0.46	6.47
30:30	0.64	8.14

อัตราส่วนของความเข้มข้น NaOH:EtOAc เท่ากับ 1:1.5

Table 6 ผลการทดลอง flowrate A:B = 50:75 cm³/min

Time (min)	ปริมาณ NaOH ที่ใช้ (mL)	ค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้า (μS/cm)	C _A (mol/L)	X _A	Temp. (°C)
0	0	0	0.04	0	30
10	6.2	3.28	0.038	0.05	30
20	6.5	3.52	0.035	0.13	30
30	6.7	3.68	0.033	0.18	30
40	7	3.87	0.03	0.25	30
50	7	3.94	0.03	0.25	30
60	7	4.06	0.03	0.25	30

Table 7 ผลการทดลอง flowrate A:B = 40:60 cm³/min

Time (min)	ปริมาณ NaOH ที่ใช้ (mL)	ค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้า (μS/cm)	C _A (mol/L)	X _A	Temp. (°C)
0	0	0	0.04	0	30
10	6.8	4.18	0.032	0.20	30
20	7.2	4.72	0.028	0.30	30
30	7.3	4.85	0.027	0.33	30
40	7.5	5.23	0.025	0.38	30
50	7.5	5.27	0.025	0.38	30
60	7.5	5.31	0.025	0.38	30

Table 8 ผลการทดลอง flowrate A:B = 30:45 cm³/min

Time (min)	ปริมาณ NaOH ที่ใช้ (mL)	ค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้า (μS/cm)	C _A (mol/L)	X _A	Temp. (°C)
0	0	0	0.04	0	30
10	7	4.29	0.03	0.25	30
20	7.6	4.84	0.024	0.40	30
30	8	5.52	0.02	0.50	30
40	8.3	5.86	0.017	0.58	30
50	8.3	5.82	0.017	0.58	30
60	8.3	5.93	0.017	0.58	30

Table 9 ผลการทดลอง flowrate A:B = 20:30 cm³/min

Time (min)	ปริมาณ NaOH ที่ใช้ (mL)	ค่าความหนืดนำไฟฟ้า (μ S/cm)	C_A (mol/L)	X_A	Temp. ($^{\circ}$ C)
0	0	0	0.04	0	30
10	7.6	7.03	0.024	0.40	30
20	8	7.35	0.02	0.50	30
30	8.2	7.42	0.018	0.55	30
40	8.5	7.78	0.015	0.63	30
50	8.5	7.92	0.015	0.63	30
60	8.5	7.83	0.015	0.63	30

Table 10 ผลการทดลองเมื่อระบบเข้าสู่ steady-state

Flowrate	X_A	ค่าความหนืดนำไฟฟ้า (μ S/cm)
50:75	0.25	3.96
40:60	0.38	5.270
30:45	0.58	5.864
20:30	0.63	7.850

อัตราส่วนของความเข้มข้น NaOH:EtOAc เท่ากับ 1:2

Table 11 ผลการทดลอง flowrate A:B = 30:60 cm³/min

Time (min)	ปริมาณ NaOH ที่ใช้ (mL)	ค่าความหนืดนำไฟฟ้า (μ S/cm)	C_A (mol/L)	X_A	Temp. ($^{\circ}$ C)
0	0	0	0.033	0	30
10	6.8	4.31	0.032	0.0303	30
20	6.9	4.51	0.031	0.0606	30
30	7	4.67	0.03	0.0909	30
40	7.5	4.93	0.025	0.2424	30
50	7.8	5.02	0.022	0.3333	30
60	7.9	5.24	0.021	0.3636	30
70	7.9	5.2	0.021	0.3636	30
80	7.9	5.23	0.021	0.3636	30

Table 12 ผลการทดลอง flowrate A:B = 20:40 cm³/min

Time (min)	ปริมาตร NaOH ที่ใช้ (mL)	ค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้า (μS/cm)	C _A (mol/L)	X _A	Temp. (°C)
0	0	0	0.033	0	30
10	7.4	5.26	0.026	0.2121	30
20	7.8	6.13	0.022	0.3333	30
30	8	6.58	0.02	0.3939	30
40	8.2	6.93	0.018	0.4545	30
50	8.3	7.24	0.017	0.4848	30
60	8.3	7.53	0.017	0.4848	30
70	8.3	7.42	0.017	0.4848	30

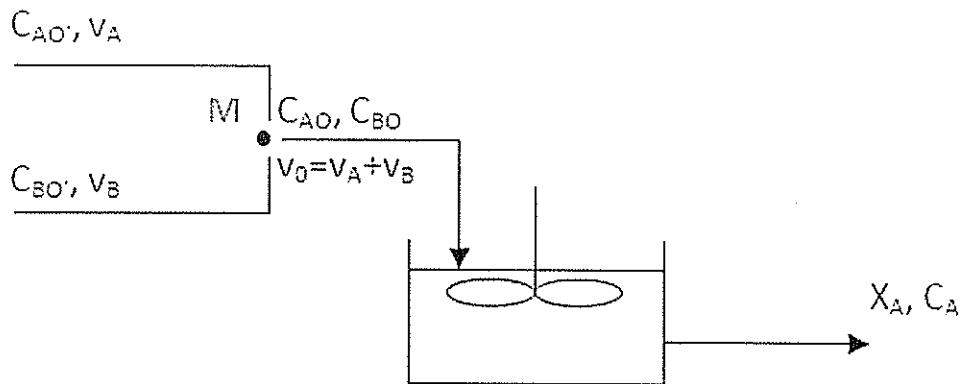
Table 13 ผลการทดลอง flowrate A:B = 10:20 cm³/min

Time (min)	ปริมาตร NaOH ที่ใช้ (mL)	ค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้า (μS/cm)	C _A (mol/L)	X _A	Temp. (°C)
0	0	0	0.033	0	30
10	7.5	5.35	0.025	0.2424	30
20	7.6	6.09	0.024	0.2727	30
30	8	6.80	0.02	0.3939	30
40	8.3	7.28	0.017	0.4848	30
50	8.5	7.62	0.015	0.5455	30
60	8.8	8.06	0.012	0.6364	30
70	9	8.32	0.01	0.6970	30
80	9	8.33	0.01	0.6970	30
90	9	8.35	0.01	0.6970	30

Table 14 ผลการทดลองเมื่อระบบเข้าสู่ steady-state

Flowrate	X _A	ค่าความหนืดยาน้ำไฟฟ้า (μS/cm)
30:60	0.363	5.23
20:40	0.485	7.42
10:20	0.697	8.33

ภาคผนวก ข ตัวอย่างการคำนวณ

การหาค่า C_{A0} และ C_{B0}

Mole A balance around point M

$$(Rate\ of\ mole\ A\ in\ point\ M) \quad = \quad (Rate\ of\ mole\ A\ out\ point\ M)$$

$$C_{A0} * V_A \quad = \quad C_{A0} * V_0$$

$$C_{A0} \quad = \quad C_{A0} * V_A / V_0$$

จากการทดลอง : กำหนด flowrate A:B = 1:1 เมื่อ A = Sodium Hydroxide

B = Ethyl acetate

$$V_A \quad = \quad V_B$$

$$C_{A0} \quad = \quad 0.1M$$

$$V_0 \quad = \quad V_A + V_B = 2V_A$$

$$\text{ดังนั้น } C_{A0} = (0.1M) * V_A / 2V_A = 0.05 \text{ mol/L}$$

อัตราส่วนความเข้มข้นของ A:B เท่ากับ 1:1

$$\text{ดังนั้น } C_{B0} = 0.05 \text{ mol/L}$$

จากกราฟด่อง : กำหนด flowrate A:B = 1:1.5 เมื่อ A = Sodium Hydroxide

B = Ethyl acetate

$$v_A = v_B$$

$$C_{A0} = 0.1M$$

$$v_0 = v_A + 1.5v_B = 2.5v_A$$

$$\text{ดังนั้น } C_{A0} = (0.1M) * v_A / 2.5v_A = 0.04 \text{ mol/L}$$

อัตราส่วนความเข้มข้นของ A:B เท่ากับ 1:1.5

$$\text{ดังนั้น } C_{B0} = 0.06 \text{ mol/L}$$

จากกราฟด่อง : กำหนด flowrate A:B = 1:2 เมื่อ A = Sodium Hydroxide

B = Ethyl acetate

$$v_A = v_B$$

$$C_{A0} = 0.1M$$

$$v_0 = v_A + 2v_B = 3v_A$$

$$\text{ดังนั้น } C_{A0} = (0.1M) * v_A / 3v_A = 0.033 \text{ mol/L}$$

อัตราส่วนความเข้มข้นของ A:B เท่ากับ 1:2

$$\text{ดังนั้น } C_{B0} = 0.066 \text{ mol/L}$$

ตัวอย่างการคำนวณ: การหาค่าความเข้มข้นของ NaOH หลังทำปฏิกิริยาจากการ titrate ที่เวลาใดๆ และค่า conversion จากตารางที่ ๔

เมื่อ A = Sodium Hydroxide

B = Ethyl acetate

Flowrate A:B = 60:60 cm³/min, Volume=1500 cm³, Volumetric flowrate=120 cm³/min

$$C_{A0} = 0.05 \text{ mol/L}, C_{B0} = 0.05 \text{ mol/L}, C_{HCl} = 0.1 \text{ M}, V_{HCl} = 10 \text{ cm}^3$$

$$V_{A,\text{titrate}} = 5.2 \text{ cm}^3$$

$$\text{ดังนั้น } C_A = ((0.1 \text{ M})(10 \text{ cm}^3) - (0.1 \text{ M})(5.2 \text{ cm}^3)) / 10 \text{ cm}^3$$

$$C_A = 0.048 \text{ mol/L}$$

$$\text{จาก } X_A = 1 - C_A/C_{A0}$$

$$X_A = 1 - ((0.048 \text{ mol/L}) / (0.05 \text{ mol/L}))$$

$$X_A = 0.04$$